

Sygn. akt II KK 304/22

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 14 lipca 2022 r.,
sprawy **A. M.**
skazanego za czyny z art. 286 § 1 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 29 września 2021 r., sygn. akt VI Ka [...],
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w W.
z dnia 19 listopada 2018 r., sygn. akt IV K [...],

p o s t a n o w i ł

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) zwolnić skazanego A. M. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i wchodzące w ich skład wydatki przejąć na rachunek Skarbu Państwa.**

UZASADNIENIE

A. M. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 4 października 2013 r. w W. przy ul. Z. lok. [...] działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził obywatela Ukrainy A. C. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 350 zł stanowiącym wynagrodzenie za reprezentowanie go w toczącym się przed Wojewodą [...] postępowaniu w sprawie uzyskania wizy uprawniającej do pobytu na

obszarze Rzeczypospolitej Polskiej oraz pozwolenia na pracę w ten sposób, że wprowadził w/w pokrzywdzonego w błąd co do zamiaru wywiązania się ze zobowiązania do reprezentowania go w ww. postępowaniu, czym spowodował straty na szkodę A. C. w kwocie 350 zł, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.;

2. w dniu 4 października 2013 r. w W. przy ul. Z. lok. [...] działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził obywatelkę Ukrainy V. S. do niekorzystnego rozporządzenia jej mieniem w kwocie 1350 zł stanowiącym wynagrodzenie za reprezentowanie jej w toczącym się przed Wojewodą [...] postępowaniu w sprawie uzyskania karty pobytu uprawniającej do pobytu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej w ten sposób, że wprowadził w/w pokrzywdzoną w błąd co do zamiaru wywiązania się ze zobowiązania do reprezentowania jej w ww. postępowaniu, czym spowodował straty na szkodę V. S. w kwocie 1350 zł, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.;
1. w dniu 9 października 2013 r. w W. przy ul. Z. lok. [...] działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził obywatela Ukrainy B. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 340 zł stanowiącym wynagrodzenie za reprezentowanie go w toczącym się przed Wojewodą [...] postępowaniu w sprawie uzyskania wizy uprawniającej do pobytu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej w ten sposób, że wprowadził w/w pokrzywdzonego w błąd co do zamiaru wywiązania się ze zobowiązania do reprezentowania go w ww. postępowaniu, czym spowodował straty na szkodę B. T. w kwocie 340 zł, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.;
2. w dniu 4 grudnia 2013 r. w W. przy ul. [...] lok. [...] działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził obywatelkę Ukrainy N. B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 800 zł stanowiącym wynagrodzenie za reprezentowanie jej w postępowaniu administracyjnym zmierzającym do nadania numerów PESEL- N. B. i jej córce w ten sposób, że wprowadził w/w pokrzywdzoną w błąd co do zamiaru wywiązania się ze zobowiązania do reprezentowania go w ww. postępowaniu, czym

spowodował straty na szkodę N. B. w kwocie 800 zł, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.;

3. w bliżej nieustalonym dniu w styczniu 2014 r. w W. przy ul. Z. lok. [...] działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził obywatelkę Ukrainy N. B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 500 zł stanowiącym wynagrodzenie za reprezentowanie jej w toczącym się przed Wojewodą [...] postępowaniu w sprawie uzyskania karty pobytu uprawniającej do pobytu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej w ten sposób, że wprowadził w/w pokrzywdzoną w błąd co do zamiaru wywiązania się ze zobowiązania do reprezentowania jej w ww. postępowaniu, czym spowodował straty na szkodę N. B. w kwocie 500 zł, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.;
4. w dniu 12 czerwca 2014 r. w W. przy ul. Z. lok. [...] działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził obywatelkę Ukrainy T. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 400 dolarów amerykańskich stanowiącym wynagrodzenie za reprezentowanie jej w toczącym się przed Wojewodą [...] postępowaniu w sprawie uzyskania karty pobytu uprawniającej do pobytu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej w ten sposób, że wprowadził w/w pokrzywdzoną w błąd co do zamiaru wywiązania się ze zobowiązania do reprezentowania jej w ww. postępowaniu, czym spowodował straty na szkodę T. S. w kwocie 400 dolarów amerykańskich, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.;
5. w okresie od 24 czerwca 2014 r. do dnia 23 lipca 2014 r. w W. przy ul. Z. lok. [...] działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził obywatela Ukrainy A. C. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 50 zł, stanowiącym wynagrodzenie za reprezentowanie go przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w W. w przedmiocie skargi na bezczynność lub przewlekłe postępowanie Wojewody [...] w sprawie cudzoziemca, w ten sposób, że wprowadził w/w pokrzywdzoną w błąd co do zamiaru wywiązania się ze zobowiązania do reprezentowania go w ww. postępowaniu a nadto

posługując się jako autentycznym przerobionym dokumentem w postaci datowanego na dzień 22 lipca 2014 r. pisma o sygnaturze [...]4 dotyczącego postępowania w sprawie cudzoziemca, przesłanym do A. C. i V. S. za pośrednictwem poczty elektronicznej, wprowadził w/w pokrzywdzonego w błąd również co do tego, że uprzednio podejmował czynności w dotyczącym go postępowaniu administracyjnym, które miało się toczyć w M. Urzędzie Wojewódzkim w W., czym spowodował straty na szkodę A. C. w kwocie 50 zł, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

1. w dniu 23 lipca 2014 r. w W. przy ul. Z. lok. [...] działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził obywatela Ukrainy B. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 50 zł, s-anowiącym wynagrodzenie za reprezentowanie go przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w W. w przedmiocie skargi na bezczynność lub przewlekłe postępowanie Wojewody [...] w sprawie cudzoziemca, w ten sposób, że wprowadził go w błąd co do zamiaru wywiązania się ze zobowiązania do reprezentowania go w ww. postępowaniu, czym spowodował straty na szkodę B. T. w kwocie 50 zł, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.;
2. w okresie od 24 czerwca 2014 r. do dnia 23 lipca 2014 r. w W. przy ul. Z. lok. [...] działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził obywatelkę Ukrainy V. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 50 zł, stanowiącym wynagrodzenie za reprezentowanie go przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w W. w przedmiocie skargi na bezczynność lub przewlekłe postępowanie Wojewody [...] w sprawie cudzoziemca, w ten sposób, że wprowadził ją w błąd co do zamiaru wywiązania się ze zobowiązania do reprezentowania jej w ww. postępowaniu a nadto posługując się jako autentycznym przerobionym dokumentem w postaci datowanego na dzień 23 maja 2014 r. pisma o sygnaturze [...]4 dotyczącego postępowania w sprawie cudzoziemca V. S., przesłanego do niej za pośrednictwem poczty elektronicznej, wprowadził ją w błąd również co do

tego, że uprzednio podejmował czynności w dotyczącym ją postępowaniu administracyjnym, które miało się toczyć w [...] Urzędzie Wojewódzkim w W., czym spowodował straty na szkodę V. S. w kwocie 50 zł, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

3. w okresie od 29 sierpnia 2014 r. do dnia 3 grudnia 2014 r. działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, posłużył się jako autentycznymi następującymi przerobionymi dokumentacji dotyczącymi obywateli Ukrainy T. S., V.S., N. B., B. T. i A. C., noszącym oznaczenia wskazujące na ich wytworzenie w [...] Urzędzie Wojewódzkim w W. (...), tj. o czyn z art. 270 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w W. w IV Wydziale Karnym wyrokiem z dnia 19 listopada 2018 r., w sprawie IV K [...]:

I. Oskarżonego A. M. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów, przy czym ustalił, że :

1. czyny opisane w pkt I -VI i VIII stanowią ciąg przestępstw i za to na mocy art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,
2. czyny opisane w pkt VII i IX stanowią ciąg przestępstw i za to na mocy art. 286 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,
1. za czyn opisany w pkt X na mocy art. 270 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,
1. Na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 91 § 2 k.k. połączył orzeczone kary i wymierzył oskarżonemu karę 1 (jednego) roku i 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności.
1. Na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę :

-na rzecz A. C. kwoty 400 złotych,

-na rzecz V. S. kwoty 1400 złotych,

1. na rzecz B. T. kwoty 390 złotych,
 2. na rzecz T. S. kwoty 1215 złotych,
- na rzecz N. B. kwoty 1300 złotych.

Sąd I instancji orzekł również o kosztach postępowania.

Apelację w powyższej sprawie złożył oskarżony A. M..

Sąd Okręgowy [...] w W. VI Wydział Karny Odwoławczy wyrokiem z dnia 29 września 2021 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczony na podstawie art.46 § 1 k.k. w pkt. III wyroku Sądu I instancji środek kompensacyjny uchylił wobec T. S. i N. B. oraz ograniczył go do kwoty 650 zł wobec V. V. (poprzednio S.). W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy oraz orzekł o kosztach postępowania.

Kasację od powyższego wyroku w imieniu skazanego A. M. złożył jego obrońca.

Obrońca sformułował zarzuty:

A) rażącego naruszenia treści przepisu art. 6 k.p.k. poprzez:

1. rażące i mające wpływ na treść sentencji i uzasadnienia zaskarżonego wyroku, tj. rażącego naruszenia bezwzględnej przyczyny odwoławczej , tj. treści przepisu art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. - poprzez zającie okoliczności, gdzie oskarżony, pomimo wątpliwości co do jego stanu zdrowia psychicznego i poczytalności, w toku postępowania przed sądem I instancji został pozbawiony obowiązkowej pomocy profesjonalnego obrońcy, tj. adwokata - tj. dodatkowo rażące naruszenie treści przepisu art. 79 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k., art. 79 § 3 k.p.k. oraz treści przepisu art. 79 § 4 k.p.k.;
2. rażące i mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku co do jego sentencji jak i pozbawienie mnie możliwości udziału w sprawie - pomimo tego, że we wszystkich przypadkach zawiadomienia oskarżonego o terminach rozpraw Sąd wskazywał wyraźnie, że jeżeli oskarżony chce wziąć czynny udział w rozprawie i usprawiedliwić zwolnieniem lekarskim swoją nieobecność na

rozprawie, wówczas rozprawa zostanie odroczone i wyznaczony jej termin.
(...)

B) rażącego naruszenia treści przepisu art. 438 pkt 1 k.p.k., art. 438 pkt 1a k.p.k., art. 438 pkt 2 k.p.k., art. 438 pkt 3 k.p.k., art. 438 pkt 4 k.p.k. - co miało wpływ bezpośredni na treść sentencji i uzasadnienia zaskarżonego wyroku - poprzez niezasadną i bezpodstawną odmowę uwzględnienia wniosków (...).

Obrońca dodał w kasacji, że:

„Zarzucając rażące naruszenie treści przepisu art. 6 kodeksu postępowania karnego oraz treści przepisu art. 439 par. 1 p. 10 kodeksu postępowania karnego, art. 79 par. 1 p. 3 i 4 kodeksu postępowania karnego, art. 79 par. 3 kodeksu postępowania karnego oraz treści przepisu art. 79 par. 4 kodeksu postępowania karnego wskazuję, że:

1. *sąd I instancji nie wydał żadnego postanowienia w przedmiocie uznania, że obrona oskarżonego przez profesjonalnego obrońcę nie jest obligatoryjna;*
2. *oskarżony nie został skutecznie powiadomiony o wyznaczeniu dla niego obrońcy z urzędu;*
3. *treść ww. przepisów nie dopuszcza możliwości uznania, że takie postanowienie zostało wydane w sposób dorozumiany;*
4. *ww. tezę popiera treść wyroku Sądu Najwyższego wydanego 16 stycznia 2018 r. w sprawie pod sygnaturą akt V KK 450/17)*
5. *również ten sam Sąd Okręgowy W., wydając 16 czerwca 2021 r. w toczącej się równolegle sprawie pod sygnaturą akt VI Ka [...] uchylił wyrok sądu I instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia - właśnie opierając się na rażącym naruszeniu przez ten sam sąd I instancji treści przepisu art. 439 par. 1 p. 10 kodeksu postępowania karnego*

Zarzucając rażące naruszenie treści przepisu art. 438 p. 1 kodeksu

postępowania karnego, art. 438 p. 1a kodeksu postępowania karnego, art. 438 p. 2 kodeksu postępowania karnego, art. 438 p. 3 kodeksu postępowania karnego art. 438 p.4 kodeksu postępowania karnego - co miało wpływ bezpośredni na treść sentencji i uzasadnienia zaskarżonego wyroku - podnoszę, że wobec zwrotu pieniędzy poszkodowanym nie rozpoznanie przez Sąd skutecznie wniesionego przez Oskarżonego wniosku o wyrażenie zgody na złożenie przez Oskarżonego do depozytu sądowego pozostałej kwoty należnego zwrotu pieniędzy osobom pokrzywdzonym (ze względu na brak z nimi jakiegokolwiek kontaktu, brak wiedzy o numerach rachunków bankowych, na które Oskarżony mógłby złożyć sumy zwrotów pieniędzy), zaskarżony wyrok razi swoją surowością i bezwzględnością, nie przystającą do okoliczności sprawy.”

W związku z tymi zarzutami skarżący wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości;
2. zwrot sprawy sądowi I instancji celem ponownego rozpoznania;
1. wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku oraz wyroku sądu 1 instancji - do czasu prawomocnego rozpoznania niniejszej kasacji;
2. wznowienie postępowania w przedmiotowej sprawie - ze względu na wydanie zaskarżonego wyroku w warunkach rażącego naruszenia prawa, co miało bezpośredni wpływ na treść sentencji i uzasadnienia zaskarżonego wyroku - tj. rażącego naruszenia bezwzględnej przyczyny odwoławczej , tj. treści przepisu art. 439 par. 1 p. 10 kodeksu postępowania karnego - poprzez zajęcie okoliczności, gdzie Oskarżony, pomimo wątpliwości co do jego stanu zdrowia psychicznego i poczytalności, w toku postępowania przed sądem I instancji został pozbawiony obowiązkowej pomocy profesjonalnego obrońcy, tj. adwokata - tj. dodatkowo rażące naruszenie treści przepisu art. 79 par. 1 p. 3 i 4 kodeksu postępowania karnego, art. 79 par. 3 kodeksu postępowania karnego oraz treści przepisu art. 79 par. 4 kodeksu postępowania karnego;

1. zwolnienie skazanego od kosztów postępowania.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Odnosząc się do zarzutów sformułowanych w kasacji podkreślić należy, że nie tylko są one merytorycznie bezzasadne, ale i zostały od strony redakcyjnej sporządzone w nietypowy sposób znacznie utrudniający ich lekturę. Nadto część sformułowanych w kasacji wniosków rażąco uchybia treści art. 537 k.p.k.

Taka ocena tej kasacji jest – przede wszystkim - następstwem nierespektowania przez skarżącego tych przepisów karnej ustawy procesowej, które określają funkcję kasacji jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jej podstawy oraz przedmiot.

Odnosząc się do pierwszego z podniesionych w niej zarzutów (A. I), to stwierdzić należy, że obrońca albo usiłował wprowadzić tak sformułowanym zarzutem Sąd kasacyjny w błąd albo nie sprawdził, czy rzeczywiście w aktach nie znajduje się postanowienie Sądu I instancji w przedmiocie zwolnienia wyznaczonego oskarżonemu obrońcy z urzędu i uznania udziału tegoż obrońcy w rozprawie za nieobowiązkowy, w związku ze stwierdzeniem przez biegłych psychiatrów w opinii przez nich sporządzonej pełnej poczytalności skazanego *tempore criminis*. Tymczasem wbrew twierdzeniom obrońcy Sąd I instancji na podstawie art. 79 § 4 k.p.k. – mając treść tej opinii na względzie - wydał postanowienie w tym przedmiocie i zwolnił obrońcę z urzędu z obowiązków (k. 345 v., t. II). Na wcześniejszych terminach rozprawy pomimo złożenia przez biegłych opinii, zgodnie z którą oskarżony nie miał zniesionej niepoczytalności w chwili czynu oraz był zdolny do udziału w rozprawie, Sąd nie zwolnił obrońcy z urzędu. Nie doszło jednak wtedy do zaistnienia bezwzględnej podstawy odwoławczej, gdyż

obrońca ten był wzywany na terminy rozprawy i był wówczas na niej obecny.

Odnosnie do zarzutu A. II, to Sąd odwoławczy zastosował w rozpoznawanej sprawie art. 378a k.p.k. pozwalający na wyjątkowe przeprowadzenie postępowania dowodowego pod nieobecność oskarżonego, która była przez niego usprawiedliwiona. W badanej sprawie Sąd w obawie przed wyjazdem świadków za granicę przesłuchał ich. Tego rodzaju okoliczność jest wymieniana przez komentatorów jako uzasadniająca zastosowanie art. 378a k.p.k. (zob. D. Świecki, Komentarz do art. 378a, w: D. Świecki (red.), Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, Lex/el. 2022). Sąd zastosował przy tym wymogi wynikające z tego przepisu, czego dowodzi protokół rozprawy znajdujący się na k. 805-808 (t. V). Jeśli zaś chodzi o usprawiedliwienie nieobecności na rozprawie, to Sąd odwoławczy przeprowadził dowód z opinii biegłego z zakresu traumatologii i ortopedii oraz medycyny ratunkowej, który stwierdził, że stan oskarżonego nie stoi na przeszkodzie jego udziału w rozprawie. Na tej podstawie uznać zatem należy, że nieobecność oskarżonego na rozprawie odwoławczej nie była usprawiedliwiona.

Odnosnie do zarzutów sformułowanych w pkt B to przede wszystkim zauważyć wypada, iż niewątpliwie zostały one ujęte w nieprawidłowy sposób, przy czym aż tak dalece, że można nawet rozważyć dopuszczalność takich zarzutów. Przypomnieć przy tym należy, że Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów. Określający w ten sposób granice rozpoznania kasacji przepis art. 536 k.p.k. przewiduje wprawdzie trzy wyjątki od tej reguły, ale one *in concreto* nie zaistniały. Toteż obowiązkiem Sądu kasacyjnego (ale i jego wyłącznym uprawnieniem) było rozpoznanie zarzutów kasacji w takiej formule i kształcie procesowym w których je sformułowano. Czyniąc to dostrzec trzeba, iż Autor kasacji powołał się w omawianym zarzucie na kolejne jednostki redakcyjne art. 438 k.p.k., w których wymieniono zwykle podstawy odwoławcze, a następnie odniósł się do nieuwzględnionych przez Sąd II instancji wniosków apelacyjnych. Tym samym w istocie – tak postępując – nie sformułował zarzutu kasacyjnego. Można jedynie domyślać się, że zakwestionował on w ten sposób nienależyte rozpoznanie zarzutów apelacyjnych. Nie zarzucił jednak rażącego

naruszenia przy rozpoznaniu tych zarzutów apelacyjnych przepisów regulujących zasady kontroli odwoławczej (art. 433 § 2 k.p.k, czy art. 457 § 3 k.p.k.). Co więcej, jedynymi zarzutami, które podniesione były w apelacji oskarżonego były: rażąca niewspółmierność orzeczonej kary oraz błąd w ustaleniach faktycznych w zakresie środka kompensacyjnego. Do tych zarzutów Sąd II instancji odniósł się obszernie w uzasadnieniu wyroku i wskazał, dlaczego nie przychylił się do wniosków sformułowanych w apelacji. Poza tym, w związku z wadliwą redakcją apelacji, Sąd II instancji dokonał szerszej kontroli wydanego wyroku także z perspektywy innych przepisów postępowania karnego, m.in. art. 4, 7 i 410 k.p.k. oraz art. 439 k.p.k. i 440 k.p.k.

Nawet jednak gdyby odczytać ten zarzut kasacji (poprzez wskazania z art. 118 § 1 k.p.k) jako właśnie zarzut kwestionujący rzetelność kontroli instancyjnej w związku z owymi zarzutami apelacji, to również stwierdzić należy jego oczywistą bezzasadność. Z uzasadnienia wyroku Sądu II instancji wynika bowiem, że rozpoznał on te zarzuty w należyty sposób. Zgromadzony materiał dowodowy, przede wszystkim zeznania świadków, w tym pokrzywdzonych, jak również dowody z dokumentów, potwierdzają trafność dokonanej przez Sąd I instancji oceny tych dowodów oraz opartych na nich ustaleń faktycznych.

Orzeczona kara stanowiła rezultat uwzględnienia wszystkich okoliczności mających wpływ na jej wymiar. Sąd II instancji poddał bowiem kontroli także surowość orzeczonej wobec skazanego kary i stwierdził, że uwzględnia ona w należytym stopniu dyrektywy wymiaru kary. Biorąc pod uwagę dowody świadczące o naprawieniu przez skazanego szkody wyrządzonej niektórym pokrzywdzonym Sąd ten uchylił orzeczenia dotyczące środka kompensacyjnego orzeczonego w stosunku do nich w odpowiednich częściach. Stwierdził również, że brak dowodów dotyczących naprawienia szkody B. T. i A. C. przemawia za brakiem możliwości uchylenia co do tych pokrzywdzonych zapadłych na ich rzecz orzeczeń co do środków kompensacyjnych. W uzasadnieniu kasacji skarżący nie sformułował żadnych argumentów przemawiających przeciwko trafności tego stanowiska.

Na koniec zauważyć i podkreślić należy (jeszcze) dwie dalsze kwestie, które także doprowadziły do takiej tylko – jak ta zaprezentowana na wstępie - oceny kasacji obrońcy skazanego. Pierwsza związana jest z wymogami przewidzianymi w art. 523 § 1 k.p.k. odnoszącymi się do podstaw kasacji. Stosownie do tej regulacji podstawą kasacji, obok uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k., może być tylko „inne rażące naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść (zaskarżonego tą skargą) wyroku”. Przy czym to skarżący – o ile nie podnosi uchybień z art. 439 k.p.k. - powinien wykazać zaistnienie obu, kumulatywnie wszak wymaganych, cech zgłaszanych przez siebie w kasacji uchybień, którymi jest dotknięte zaskarżone nią orzeczenie. A więc tego, że jest ono „rażące”, a przy tym takie, iż „mogło mieć istotny” (a więc nie jakikolwiek) wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Tymczasem skarżący wprowadził zarzucił „rażące” naruszenie przez Sąd odwoławczy wymienionych w podstawach prawnych zarzutów przepisów (jakkolwiek zaniechał przy tym wykazania konkretnych przesłanek takiej oceny charakteru procesowego tego uchybienia), ale już nie podniósł i nie wykazał w tych to zarzutach tego, że te uchybienia mogły mieć „istotny” wpływ na treść tego orzeczenia. Po drugie, argumenty przywołane przez skarżącego (zwłaszcza w uzasadnieniu skargi) pozwalają wnioskować o tym, że potraktował on kasację jako środek, który miał doprowadzić do ponowienia kontroli instancyjnej. Inna jest jednak funkcja kasacji. Z pewnością nie inicjuje ona kolejnej kontroli instancyjnej orzeczenia Sądu I instancji, ani też takowej nie powiela. Jej funkcja sprowadza się do eliminowania z obrotu prawnego takich prawomocnych orzeczeń, które z racji bardzo poważnego charakteru uchybień, którymi są dotknięte, nie powinny w nim funkcjonować w demokratycznym państwie. Stąd sporządzenie skutecznej kasacji wcale nie jest łatwą czynnością procesową, bo nie każde naruszenie prawa, którego dopuścił się sąd odwoławczy tą skuteczność zapewnia. Tym bardziej, że przy tym jej podstawą (art. 523 § 1 k.p.k.) nie może być zarzut błędnych ustaleń faktycznych, tak wtedy, gdy jako taki jest wprost podnoszony, jak i wówczas, gdy dla obejścia owych ustawowych ograniczeń przyjmuje błędną postać zarzutu obrazy prawa (materialnego, czy procesowego).

Wszystkie te okoliczności zadecydowały o uznaniu wniesionej przez obrońcę

skazanego kasacji za oczywiście bezzasadną.

Mając na uwadze sytuację majątkową skazanego należało mocą przepisu art. 624 § 1 k.p.k. zwolnić go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne.

Z tych to względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[as]